

AZ EURÓPAI POLGÁRI KEZDEMÉNYEZÉS FÓRUMA

MINORITY SAFEPAK –
EGYMILLIÓ ALÁÍRÁS A SOKSZÍNŰ
EURÓPÁÉRT

TUDJON MEG TÖBBET – ESZMECSERÉK -
LÉPJEN KAPCSOLATBA MÁSOKKAL - KÉRJEN TANÁCSOT!

| TARTALOMJEGYZÉK

Minority SafePack – Egymillió aláírás a sokszínű Európáért	3
Minority SafePack kampány	6
A Minority SafePack kampány hatása	12

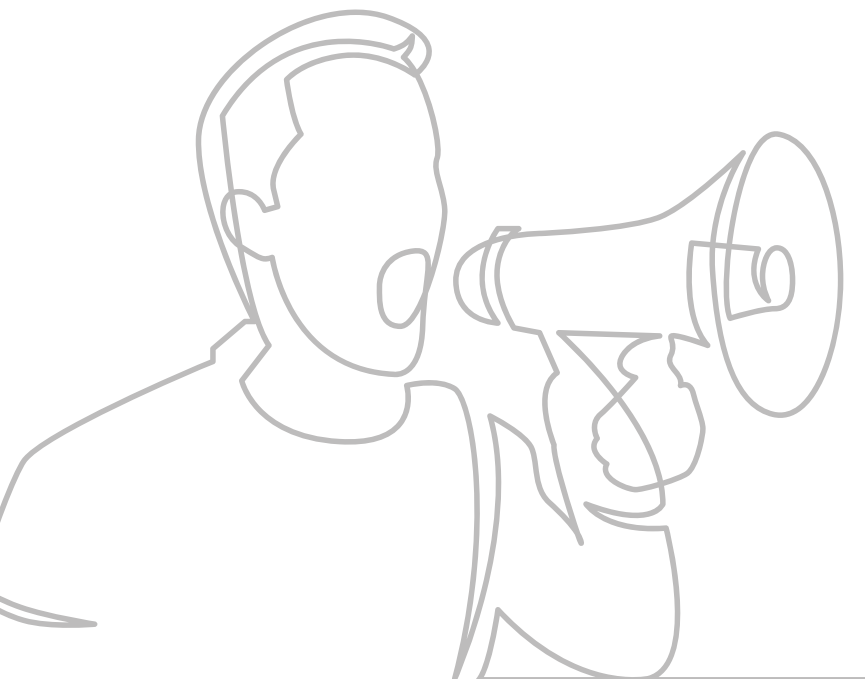

1

Minority SafePack – Egymillió aláírás a sokszínű Európáért

A „Minority SafePack – Egymillió aláírás a sokszínű Európáért” kezdeményezést a Bizottság 2017. április 3-án vette nyilvántartásba, és ezzel a kezdeményezés egyéves aláírásgyűjtési időszaka is megkezdődött. Ezt megelőzően a Bizottság 2013 szeptemberében elutasította a kezdeményezés nyilvántartásba vételét, de ezt a határozatot az Európai Unió Törvényszéke 2017 februárjában megsemmisítette.

A kezdeményezés arra kérte a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot 11 jogi aktusra annak érdekében, hogy fokozza a nemzeti és nyelvi kisebbségekhez tartozó személyek védelmét, és megerősítse a kulturális és nyelvi sokszínűséget az Unióban. A kezdeményezés többek között a következő témák köré összpontosult: a regionális és kisebbségi nyelvek, az oktatás és a kultúra, a regionális szakpolitika, a részvétel, az egyenlőség, az audiovizuális és egyéb médiatartalom, valamint a regionális (állami) támogatás. Érdeemes megjegyezni, hogy a 11 javasolt jogi aktus közül 2 kívül esik a Bizottság jogalkotási javaslatlételi hatáskörén. Ezért a kezdeményezés csak a Bizottság hatáskörébe tartozó 9 javaslat alapján gyűjthetett támogató nyilatkozatokat.

Az Európai Bizottság a következő kilenc javaslatot vette nyilvántartásba:

1. Uniós ajánlás a kulturális és nyelvi sokszínűség védelméért és előmozdításáért
2. Finanszírozási programok kis nyelvi közösségek számára
3. Egy, a nyelvi sokszínűséggel foglalkozó központ létrehozása
4. Az uniós regionális fejlesztési alapok hatókörének kiterjesztése olyan fellépésekre is, amelyek a nemzeti kisebbségek védelmét, valamint a kulturális és nyelvi sokféleség előmozdítását szolgálják
5. Kutatások folytatása arról, hogy a kisebbségek milyen hozzáadott értéket nyújtanak a társadalomnak és Európának
6. A hontalan kisebbségek, pl. romák megközelítő egyenlőségének előmozdítása
7. Egységes európai szerzői jog bevezetés annak érdekében, hogy a médiaszolgáltatások és adások anyanyelven elérhetők legyenek
8. Audiovizuális tartalmak szabad szolgáltatása és vétele a kisebbségek lakta területeken
9. Csoportmentesség a kisebbségi kultúrára, médiára és a kulturális örökség megőrzésére irányuló regionális (állami) támogatás számára

A szervezők úgy vélték, hogy az európai polgári kezdeményezés a kisebbségi jogokért folytatott küzdelem alapvető eszköze. Kijelentették, hogy „ez a részvételi demokrácia egyetlen erőteljes eszköze az EU-ban, amely képes felerősíteni az európai polgárok hangját, és hallatni azt az európai intézményekben”.

A „Minority SafePack”-nek sikerült 1 123 422 jóváhagyott támogató nyilatkozatot gyűjtenie az egyéves gyűjtési időszak során. Ami a tagállami küszöbértékeket illeti, a kezdeményezésnek 11 tagállamban sikerült elérnie a szükséges számú aláírást.

Az aláírásgyűjtési szakasz lezárulta után az aláírások ellenőrzése következett, majd a szervezők 2020. január 10-én nyújtották be hivatalosan a kezdeményezést az Európai Bizottságnak (lásd a [sajtóközleményt](#)). A szervezők ezt követően 2020. február 5-én találkoztak **Věra Jourová** biztossal, az Európai Bizottság értékekért és átláthatóságért felelős alelnökével és **Marija Gabriellel**, az innovációért, kutatásért, kultúráért, oktatásért és ifjúságért felelős biztossal.

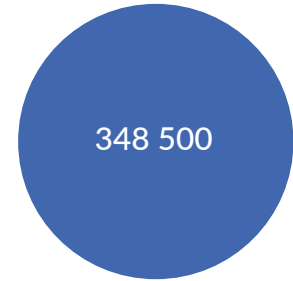

Az Európai Parlamentben 2020. október 15-én nyilvános meghallgatásra került sor (lásd a [sajtóközleményt](#)), 2020. december 14-én pedig plenáris ülésen vitatták meg a kezdeményezést. A 2020. december 17-én elfogadott [állásfoglalásában](#) az Európai Parlament támogatásáról biztosította a kezdeményezést (lásd a [sajtóközleményt](#)).

Ebben a szakaszban a Covid19-világjárvány meglehetősen nagy kihívást jelentett a kezdeményezés számára. A nyilvános meghallgatás időpontját kétszer is másik időpontra kellett áttenni, és a világjárvány megnehezítette a kisebbségi jogok nyilvános napirenden tartását.

A Bizottság 2021. január 14-én közleményt fogadott el a kezdeményezésről (lásd az erről szóló [sajtóközleményt](#)). A szervezők azonban nem voltak elégedettek a Bizottság válaszával. Ezért 2021. március 24-én keresetet nyújtottak be a Törvényszékhez a bizottsági közlemény megsemmisítése iránt.

Finanszírozási források (€)

■ The Federal Union of European Nationalities (FUEN)

Ami hozzájárult a sikerhez:

- az ügy iránti elkötelezettség és a kitartás, amikor a dolgok nem a tervezettek szerint alakultak;
- jól megtervezett, a célközönséghez igazodó kampánystratégia; például az emberek megszólítása kisebbségi nyelveken a kisebbségi jogokért folytatott kampány során;
- aktív kampány a helyszínen a különböző tagállamok helyi közösségei körében, ugyanakkor nemzeti és európai szinten is, az intézményeket és a politikusokat megszólítva;
- a kampány erős és megbízható partnereinek azonosítása;
- kitartó és elkötelezett csapat kialakítása.

2

Minority SafePack kampány

Előkészületek

A „Minority SafePack” polgári kezdeményezést az Európai Nemzetiségek Föderális Uniója (FUEN), a Dél-tiroli Néppárt, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség és az Európai Nemzetiségek Ifjúsági Szövetsége által támogatott szervezői csoport állította össze. Az ötlet, hogy összegyűjtsenek egymillió aláírást, és ráirányítsák az európai politikusok és az európai közvélemény figyelmét a kisebbségekre és etnikai csoportokra, már 2011-ben megfogalmazódott. A kezdeményezés 2013-as elindítása előtt két év telt el az előkészületekkel¹.

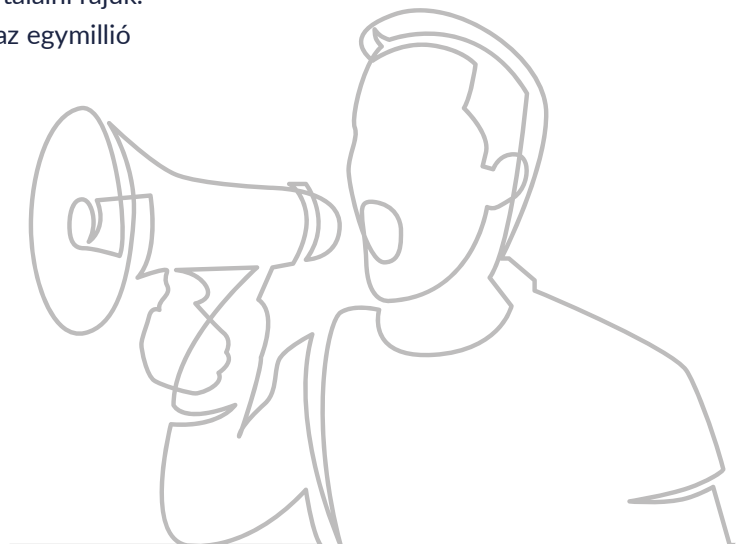
Ebben az előkészületi időszakban a szervezők által kitűzött célok egyértelműek voltak. Különösen fontos volt számukra, hogy olyan jogalkotási javaslatokat fogalmazzanak meg, amelyekkel **elvárásaikat a gyakorlatban is érvényesíthetik**. Ezt szem előtt tartva találkozót szerveztek, konzultációkat folytattak jogi és kisebbségi szakértőkkel, és erőfeszítéseket tettek annak érdekében, hogy politikai támogatást szerezzenek a különböző szinteken. Arról is gondoskodtak, hogy a kezdeményezés **javaslata az uniós szerződéseken alapuljon, és a kezdeményezés szövegét ennek megfelelően kiigazították**².

A kezdeményezés előkészítési szakaszában külön kihívást jelentett a kezdeményezés **tág hatóköre és ambiciózus célkitűzése**. A kezdeményezés – ahelyett, hogy egyetlen kérdésre összpontosított volna – figyelembe kívánta venni a különböző tagállamokban élő hagyományos kisebbségek számos problémáját, és megpróbált átfogó megoldásokat találni rájuk. A kezdeményezés célja túlment azon, hogy összegyűljön az egymillió aláírás. A szervezők tervei között fontos helyen szerepelt, hogy nyilvános vitát indítsanak az európai közéleti térben, és kihasználják az egyéves időszakot arra, hogy erős és tartós kisebbségi jogi koalíciót hozzanak létre. A szervezők nem akartak arra szorítkozni, hogy hét tagállamban gyűjtsenek aláírásokat, hanem a lehető legtöbb európai régióban be kívánták mutatni kezdeményezésüket.

Az előkészítő szakasz nem volt könnyű a „Minority SafePack” számára. Az Európai Bizottság ugyanis

1 <https://www.fuen.org/en/article/What-will-be-the-next-steps>

2 <https://www.fuen.org/en/article/Expert-meeting-in-Brussels>

elutasította az első nyilvántartásba vételi kérelmet azzal az indokkal, hogy a kezdeményezésben megfogalmazott kérések kívül esnek az uniós jogalkotási kezdeményezési jogkörén. A Bizottság határozatát a szervezők megtámadták az Európai Bíróság előtt. Ezért több év után a kezdeményezést végül 2017-ben sikerült hivatalosan nyilvántartásba vetetni.

A kampányt az Európai Nemzetiségek Föderális Uniója koordinálta, mely az európai kisebbségek ernyőszervezeteként 35 ország több mint 100 szervezetét tömöríti. Az előkészítő szakasz legfontosabb lépéseiként a szervezők világos stratégia kidolgozásán, a partnerek azonosításán és az európai kampány lebonyolításához szükséges források felkutatásán dolgoztak.

| Végrehajtás

A „Minority SafePack” aláírásgyűjtési szakasza 2017 áprilisában kezdődött. A kampány elindítását a következő hónapban a romániai Bánffy-kastélyban szervezett eseményen ünnepelték, amelyen több mint 400 támogató vett részt Európa minden szegletéből, és amelyről több mint 50 újságíró tudósított³. (Videó a kampány elindításáról [itt](#).)

A hivatalos nyitórendezvényt követően a különböző tagállamokban és régiókban működő több tagszervezet és partner azonnal megkezdte **saját rendezvényeinek megtervezését és megszervezését** a kezdeményezés támogatására⁴. **Európa egészére kiterjedő kampánystratégia** is készült, valamint új weboldal indult, melyen a „Minority SafePack” kezdeményezésről szóló tájékoztató és egyéb promóciós anyagok mellett Európa különböző részeiről származó, közérthető történetek illusztrálták az ügy fontosságát.

A végrehajtási szakaszban **a támogató szervezetek felosztották egymás között a felelősségi köröket**. Például a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) vállalta, hogy a szükséges egymillió aláírásból 250 ezret összegyűjt.

A fő célcsoportok (nemzeti kisebbségek) elérése érdekében a szervezők megpróbálták összekapcsolni kampányüzeneteiket az európai kisebbségek különböző problémáival. Fontos volt még inkább személyre szabni az üzeneteket, „mivel a különböző európai kisebbségek eltérő körülmények között élnek, főként a lakóhelyük szerinti tagállamtól függően; egyesek teljes döntéshozatali autonómiával rendelkeznek az őket érintő kérdésekben, míg másokat nem is ismernek el. A problémákkal küzdő közösségek esetében megpróbáltuk azonosítani a legsürgetőbb problémáikat, és a Minority SafePack kezdeményezést lehetséges megoldásként mutattuk be számukra”.

3 <https://www.fuen.org/en/article/The-petition-campaign-for-the-Minority-SafePack-Initiative-started-in-Bonchida>

4 <https://www.fuen.org/en/article/The-Minority-SafePack-Initiative-is-now-available-for-online-signatures>

A szervezők egy másik fontos célcsoportot is azonosítottak, nevezetesen azon tagországok állampolgárait, amelyek szoros kapcsolatban állnak külföldön élő polgártársaikkal. Ezek közé az országok közé tartozik Dánia, Németország és Magyarország.

Ami a kampánystratégia végrehajtását illeti, **alapvető fontosságú volt az anyagok lefordítása és számos nyelv használata.** A „Minority SafePack” végül több mint 30 nyelven kommunikált a lakosság felé, és a szervezők úgy döntöttek, hogy hivatalos uniós nyelvnek nem minősülő regionális nyelveken is kampányolnak. Ez azért volt fontos, mert közel 50 millió azoknak az uniós polgároknak a száma, akik regionális vagy kisebbségi nyelvet beszélnek, és a cél az volt, hogy a nemzeti kisebbséghez vagy nyelvi csoporthoz tartozó összes európai polgár azonosuljon a kezdeményezés fő üzenetével: hogy a kezdeményezés a közösség mindenek felett álló érdekét szolgálja, és hogy a jövő generációinak életébe való befektetésről van szó. Több száz üzenetet igazítottak sikeresen a különböző célcsoportokhoz: „Képzeld el, hogy te vagy az észak-olaszországi 41 ezer ladin anyanyelvű egyike, és ladin nyelvű bejegyzést látsz a közösségi médiában!”⁵.

A kezdeményezés sikeréhez elengedhetetlen volt, hogy Európa-szerte **erős támogatást szerezzenek a kisebbségi közösségeken kívül is.** A kampány üzenetének egyértelmű megjelölésére volt szükség: „A jó oldalon állunk. Nem akarunk elvenni semmit a többségi közösségektől!” – mondta **Kelemen Hunor**, az RMDSZ elnöke⁶. Ezenkívül a „Minority SafePack” szervezői fontosnak tartották a többségi csoportok részvételét azért is, mert erős partnerhálózatot akartak létrehozni egy olyan koalíció megalapozására, amely „elkerülhetlenné teszi a kezdeményezést az Európai Bizottság számára”.

A szervezők európai szinten is végre akarták hajtani stratégiájukat azáltal, hogy **politikai vezetőket támogatásért kérték és nyerték meg.** Ehhez a szervezők számos partnerhez, intézményhez és tagszervezethez ellátogattak számos országban. A „Minority SafePack” küldöttsége találkozott az Európai Parlament kisebbségekkel foglalkozó közös munkacsoportjával is, hogy megvitassák a kampányt. A szervezők felkérték a közös munkacsoportot, hogy segítse a kezdeményezés üzenetének terjesztését a Parlamentben, hogy az európai parlamenti képviselők tájékoztassák a polgárokat és a médiát a kezdeményezésről, és segítsenek partnereket találni a kezdeményezés sikerének biztosításához. **Nils Torvalds** társelnök biztosította támogatásáról a küldöttséget, és több európai parlamenti képviselő bejelentette, hogy aktívan részt vesz a kampányban⁷. Fontos volt, hogy a „Minority SafePack” az Európa Tanácson belül is támogatást élvezzen. E támogatás megszerzése érdekében a „Minority SafePack” küldöttsége látogatást tett az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének őszi ülésén Strasbourgban.

5 https://europa.eu/citizens-initiative-forum/blog/minority-safepack-advice-ongoing-initiatives-adapt-new-setting_en

6 <https://www.fuen.org/en/article/FUEN-Congress-Cluj-NapocaKolozsvar-to-become-the-European-capital-of-minorities-in-May>

7 <https://www.fuen.org/hu/article/MEPs-engage-in-petition-campaign-for-the-Minority-SafePack-Initiative>

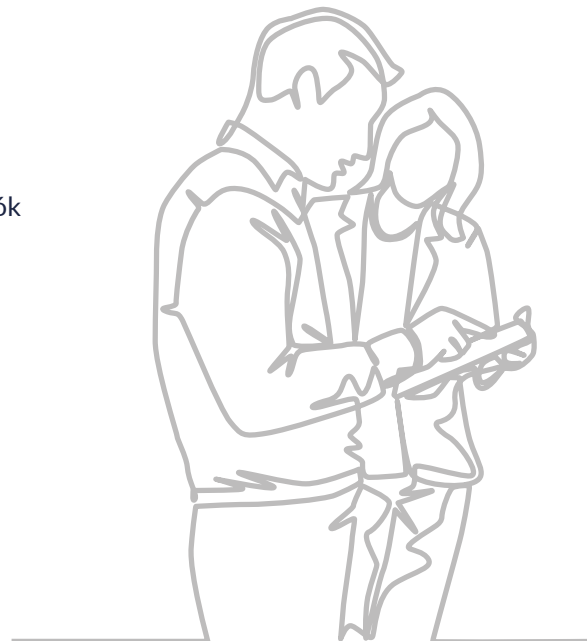
| Alíráások gyűjtése

A kezdeményezés tagszervezeteinek, regionális partnereinek és közösségeinek hozzájárulása döntő fontosságú volt a szükséges egymillió aláírás összegyűjtésében. A kampánycsapat fáradhatatlanul dolgozott azon, hogy minél több releváns információval szolgáljon, megossza a bevált gyakorlatokat és a nyertes stratégiákat a hálózatával. A FUEN elnöksége és a polgári bizottság tagjai mindig készek voltak arra, hogy ellátogassanak különböző tagállamokba, és felhívják a helyi lakosság figyelmét a kezdeményezésre. Mindazonáltal az aláírásgyűjtési szakaszban a helyi szintű hálózatnak kellett személyes történeteket és üzeneteket közvetítenie, és meg kellett mutatnia a helyi közösségeknek, hogy a „Minority SafePack” olyan kezdeményezés, amely „javíthatja a kisebbségi közösségek és a kisebbségi vagy nyelvi csoportokhoz tartozó 50 millió uniós polgár mindennapi életét”⁸.

A partnerek erős koalíciójának létrehozása olyan szervezetek bevonásával jött létre, amelyek már rendelkeztek kampányolási tapasztalattal. Ezek a partnerek kulcsszerepet játszottak az aláírásgyűjtésben, különösen Litvániában, Bulgáriában, Szlovéniában és Spanyolországban. A szervezők rendszeresen tájékoztatták hálózatuk tagjait az elért eredményekről, és folyamatos kommunikációval motiválták a partnereket. Az aláírásgyűjtés a nagy kisebbségi közösségekkel rendelkező tagállamokra, valamint azokra az országokra összpontosított, ahol a kisebbségek védelme nagyobb kihívást jelentett.

Az aláírásgyűjtés technikai feltételeit 2017 júniusára sikerült megteremteni. A „Minority SafePack” kampány weboldalán hozzá lehetett fűzni a papíralapú űrlapokhoz és az online aláírási eszközhöz. Szeptemberben a „Minority SafePack” szervezői áttértek az Európai Bizottság online gyűjtési rendszerére, mivel az jobban megfelelt az igényeiknek.

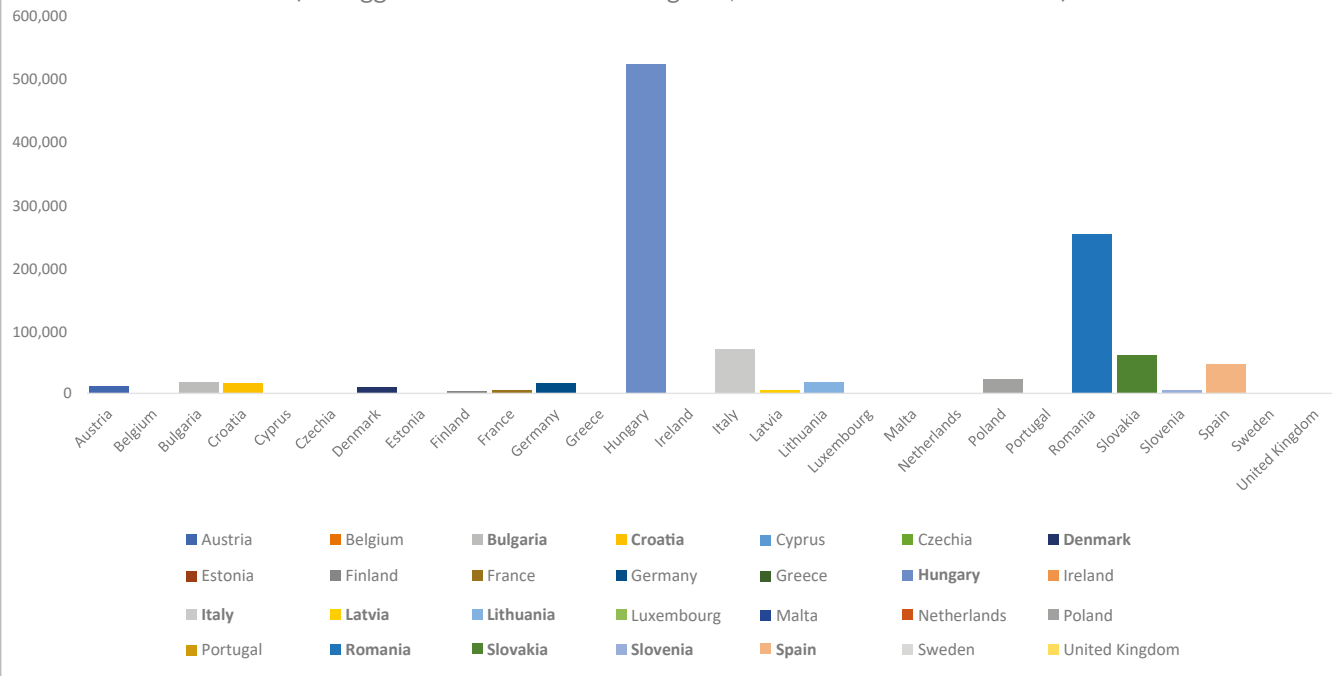
Az online aláírásgyűjtési rendszer optimalizálása mellett a kezdeményezés nagymértékben támaszkodott a **papíralapú** aláírásgyűjtésre is. Ezt például önkéntesek végezték, akik háztól házig jártak a közösségükben, ismertették a kampányt, és segítettek az aláíróknak a szükséges információk kitöltésében. A szervezők hangsúlyozták: „Tapasztalatunk szerint az aláírásgyűjtéshez úton kell lenni, és meg kell szólítani az embereket”.

8 <https://www.fuen.org/en/article/A-common-message-of-50-million-voices-and-your-personal-stories-The-winning-strategy-for-the-MSPI>

Támogató nyilatkozatok száma

(vastaggal szedve azokat az országokat, ahol elérték a küszöbértéket)

| Ellenőrzés és benyújtás

A „Minority SafePack” aláírásgyűjtése 2018 áprilisában, 1 320 246 támogató nyilatkozattal zárult le. Ezeket a nyilatkozatokat a szervezők benyújtották az ellenőrzésért felelős tagállami hatóságoknak. A hivatalos eljárást követően a nemzeti hatóságok 1 123 422 aláírást hagytak jóvá. A kezdeményezés az előírt küszöbértéket 11 tagállamban érte el⁹.

Ezt követően a szervezők 2020. január 10-én hivatalosan is benyújtották a kezdeményezést az Európai Bizottságnak.

A „Minority SafePack” az egyik első olyan kezdeményezés volt, amelyet hosszú távú stratégia kidolgozása céljából nyújtottak be az Európai Bizottságnak. E célból a FUEN európai jogi szakértőkből álló csoportot hívott össze, hogy a kezdeményezés javaslatai alapján dolgozzon ki konkrét jogalkotási javaslatokat. Ez lényegében egy részletes útmutató volt arra vonatkozóan, hogy ezeket a pontokat hogyan lehet végrehajtani az EU jelenlegi jogalkotási keretében. A javaslatokat ezt követően az 1 123 422 jóváhagyott támogató nyilatkozat igazolásával együtt benyújtották az Európai Bizottságnak.

A szervezők e stratégia részeként érdekképviselési kampányt is folytattak. A szervezők találkoztak államfőkkel, kormányképviselőkkel, továbbá nemzeti és európai parlamenti képviselőkkel és regionális kormányok tagjaival, és bemutatták nekik a kezdeményezést. A szervezők kiemelték, hogy „az érdekképviselési kampány eredményei kivételesek: számos régió támogató nyilatkozatot fogadott el, és a Bundestag, a magyar parlament és a holland alsóház is szavazott ilyen állásfoglalásokról. Ráadásul a »Minority Safepack« volt az első olyan európai polgári kezdeményezés, amelyről – nagy többséggel megszavazott állásfoglaláshoz vezető – plenáris vitát tartottak az Európai Parlamentben”.

⁹ https://europa.eu/citizens-initiative-forum/blog/minority-safepack-advice-ongoing-initiatives-adapt-new-setting_en

3

A Minority SafePack kampány hatása

Vizsgálat és a Bizottság döntése

A kezdeményezés 2020. január 10-i hivatalos benyújtását követően a szervezők 2020. február 5-én találkoztak **Věra Jourová** és **Marija Gabriel** európai biztossal.

Ezt követően 2020. október 15-én nyilvános meghallgatásra került sor az Európai Parlamentben. A meghallgatáson az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Kulturális és Oktatási Bizottság képviselői vettek részt a Petíciós Bizottsággal, valamint más részt vevő bizottságokkal együttműködésben. A meghallgatás során az Európai Bizottság, az Európa Tanács, az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége és a Régiók Bizottsága magas rangú képviselői is felszólaltak. (Lásd az erről szóló [sajtóközleményt.](#))

A kezdeményezést az Európai Parlament a 2020. december 14-i plenáris ülésén vitatta meg. 2020. december 17-én az Európai Parlament 524 igen szavazattal, 67 ellenszavazattal és 103 tartózkodással elfogadott állásfoglalással fejezte ki támogatását a kezdeményezés iránt. A Parlament rámutatott arra, hogy az EU-ban a nemzeti és nyelvi kisebbségek asszimilációval néznek szembe, és elveszítik nyelvüket, ami nyelvi és kulturális elszegényedéshez vezet. Az Európai Parlament felszólította a Bizottságot, hogy javasoljon jogi aktusokat a probléma megoldására. (Lásd az erről szóló [sajtóközleményt.](#))

Az Európai Bizottság 2021. január 14-én közleményt fogadott el, amelyben körvonalazta a „Minority SafePack”-kel kapcsolatos válaszingyintézkedéseit. Kiemelte, hogy a befogadás és Európa gazdag kulturális sokszínűségének tiszteletben tartása az EU egyik prioritása és célkitűzése. Ugyanakkor azt is kijelentette, hogy a „Minority SafePack” javaslatainak több aspektusával foglalkozó intézkedések széles körét hozták meg a kezdeményezés eredeti, 2013-as előterjesztése óta. A Bizottság közleménye a kezdeményezés kilenc egyedi javaslatának mindegyikét értékelte, figyelembe véve a szubszidiaritás és az arányosság elvét. Következtetésként a Bizottság úgy ítélte meg, hogy bár nem javasol további jogi aktusokat, a már meglévő jogszabályok és szakpolitikák teljes körű végrehajtása erőteljes arzenált jelent a kezdeményezés céljainak támogatásához. (Lásd az erről szóló [sajtóközleményt.](#))

| A kezdeményezés nyomán hozott intézkedések

A bizottsági közlemény közzétételét követően a „Minority SafePack” szervezői elégedetlenségüket fejezték ki a jogalkotási intézkedések hiánya miatt. 2021. március 24-én a „Minority SafePack” polgári bizottsága keresetet nyújtott be a Törvényszékhez, melyben a kezdeményezésről szóló bizottsági közlemény megsemmisítését kérték.

Jó tanácsok más kezdeményezések szervezőinek

- Aktívan meg kell szólítani a lehetséges érdekelteket a különböző szinteken. A helyi szintű jelenlét alapvető fontosságú, de az európai és nemzeti szintű politikai vezetőkkel való együttműködés is rendkívül fontos a siker szempontjából.
- Időt kell fordítani annak átgondolására, hogy ki a célközönség, és gondoskodni kell arról, hogy a kommunikációs stratégia megfeleljen igényeiknek. Figyelembe kell venni, milyen nyelveken lehet a célközönséget megszólítani, kellő fontosságot kell tulajdonítani a helyi történeteknek, amelyekkel az emberek azonosulhatnak, és igénybe kell venni mind az online, mind az offline kommunikációs eszközöket. Fontos a lehetséges támogatókat minél több csatornán keresztül megszólítani.
- A dolgok nem mindig alakulnak terv szerint. Ha Ön hisz az ügyében, gondolja át kritikus szemmel kampányát, és szükség esetén vizsgálja felül a korábbi struktúrákat és döntéseket, és váltson irányt.
- Annak ellenére, hogy manapság a szervezők az aláírások jelentős részét online gyűjtik, nem szabad lebecsülni a helyi aktivizmus értékét. A részvétel, az emberekkel folytatott párbeszéd és a helyi közösségekkel való kapcsolatfelvétel elengedhetetlen része üzenete terjesztésének és fontos feltétele annak, hogy a kampány elérje céljait.
- Próbáljon megjelenni a közösségi médiában, és meggyőzni helyi közéleti személyiségeket arról, hogy csatlakozzanak az ügyéhez; ez növeli a kezdeményezés hitelességét.